

**Doporučený postup při vyšetřování pacienta s podezřením na onemocnění chřipkou A(H1N1)
ve zdravotnickém zařízení**

Při vyšetřování pacienta s klinickými příznaky chřipky dle definice uvedené v příloze a i pozitivní cestovatelskou anamnezou ze zemí výskytu infekce A(H1N1) (aktuální informace naleznete na www.ecdc.eu) postupujte při vyšetřování pacienta takto:

- 1) Použijte ústní roušku.
- 2) Použijte jednorázové rukavice.
- 3) Poskytněte ústní roušku i osobě se suspektním onemocněním.
- 4) Pro zajištění odběru nasofaryngeálního sekretu (podle postupu uvedeného v příloze) lze odběrové soupravy včetně transportního média získat prostřednictvím krajské hygienické stanice.
- 5) Případ osoby podezřelé z infekce neprodleně hlase na oddělení epidemiologie místně příslušného územního pracoviště KHS.
- 6) V případě podezření z infekce A(H1N1) zabezpečte transport pacienta na infekční kliniku nejbližší FN nebo infekční oddělení krajské nemocnice a to pro tyto účely určeným sanitním vozidlem; po celou dobu transportu má mít pacient nasazenu ústní roušku.
- 7) Po odvozu pacienta pracoviště řádně vyvětrejte, provedte dezinfekci ploch a povrchů dezinfekčními přípravky s virucidním účinkem ve všech prostorech, kde se pacient zdržoval.
- 8) Dodržujte zásady bariérové ošetrovatelské techniky a důsledně si po každém pacientovi myjte ruce vodou a mýdlem, nebo použijte ubrousky s dezinfekcí na alkoholové bázi.
- 9) K dispozici pro pacienty zabezpečte papírové kapesníky, bezpečně je likvidujte jako infekční materiál.
- 10) Viditelně umístěte informaci pro pacienty s upozorněním, aby se pokud mají chřipkové příznaky onemocnění a vrátili se ze zemí výskytu chřipky typu A(H1N1) okamžitě ohlásili k vašemu vyšetření v kartotéce či u sestry.

Přílohy:

- Doporučený postup při odběru klinického materiálu pro diagnostiku respiračních virů
- Rozhodnutí Komise - definice

Doporučený postup při odběru klinického materiálu pro diagnostiku respiračních virů

Definice případů pro odběry v rámci studie zaměřené na zkvalitnění surveillance ARI:

**akutní infekce horních cest dýchacích (J00, J02, J04, J05, J06)
chřipka (J10.1, J10.8, J11.1, J11.8)**

Doporučený postup při provádění nazofaryngeálního výtěru:

1. Manipulace s odběrovou soupravou musí být prováděna za sterilních podmínek.
2. Odběrovou soupravu tvoří dva vatové tampony, záznamová karta a zkumavka s virologickým odběrovým médiem. Odběrové médium se uchovává v mrazničce při teplotě -20 ± 5 °C. Před odběrem je nutné médium rozmrazit tak, aby před použitím neobsahovalo kousky ledu.
3. Složení odběrového média: PBS pH 7,4, 2% roztok BSA a antibiotika. NRL pro chřipku a NRL pro nechřipkové respirační viry doporučují 2000 j/ml penicilinu a 1000µg/ml streptomycinu. Pokud předpokládáme použití v tkáňových kulturách, je vhodné přidat 25µg/ml amphotericinu.
4. Největší výtěžnost má odběr v akutní fázi infekce, tj. v prvních třech dnech od rozvoje klinických příznaků onemocnění.
5. Výtěr je nejlépe provést po ránu nalačno, bez předchozího používání kloktadel a jiných dezinficií, které zkreslí laboratorní vyšetření. Totéž mohou způsobovat některé zubní pasty.
6. Pacienta před výtěrem necháme zakašlat. Jedním vatovým tamponem provedeme stěr zadní stěny nosohltanu krouživým pohybem tak, aby se setřelo co nejvíce epiteliálních buněk. Je nutné se vyhnout mandlím! Tampon vložíme do virologického odběrového média a asi uprostřed špejli zalomíme o okraj zkumavky. Druhým tamponem vytřeme obě nosní dírky a špejli opět zalomíme o okraj téže zkumavky (co možná nejmenší naředění výtěru).
7. Provedeme přesný zápis údajů do záznamové karty, tj. jméno, rodné číslo pacienta, kód zdravotní pojišťovny, všechny symptomy choroby, dosavadní terapii, jméno a odbornost a IČZ odesílajícího lékaře a jeho telefon.
8. Výtěr v odběrovém médiu ihned uložíme do chladničky (+2 až +8 °C). Materiál se nesmí zmrazit! Nutno co nejrychleji transportovat do virologické laboratoře.

Doporučené metody ve virologické diagnostice, tj. stručné návody pro odběr, uchovávání, transport, zpracování a volbu nejvhodnějšího typu vyšetření a s tím spojeného způsobu odběru klinického materiálu je uveden v Acta hygienica, epidemiologica et microbiologica (AHEM) č. 1/2000.

Jméno: Poj.:						Místo odběru: č.:																																																									
Rodné č. muž - žena						Odbornost: Lékař:																																																									
Bydliště:						Adresa:																																																									
Datum začátku akut. onemocnění:																																																															
Příznaky:		ano/ne	dnů	Příznaky:		ano/ne	dnů	Telefon: IČZ:																																																							
teplota				lymphadenitis				Předchozí onemocnění (počátek, příznaky): Očkování proti chřipce před aktuální sezónou: ANO - NE Název a šarže vakcíny:																																																							
kolik °Celsia				konjunktivitis																																																											
malátnost				tracheitis																																																											
rýma				bronchitis																																																											
kašel				exanthem																																																											
dušnost				enanthem				<table border="1"> <thead> <tr> <th>Materiál</th> <th>Poznámka</th> <th colspan="3">Datum odběru</th> <th>Výsledek</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Výtěr i</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Výtěr 11</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Výtěr lil</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Krev !</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Krev II</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Krev lil</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Aspirát</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="6">Etiolog, dg.:</td> </tr> </tbody> </table>		Materiál	Poznámka	Datum odběru			Výsledek	Výtěr i						Výtěr 11						Výtěr lil						Krev !						Krev II						Krev lil						Aspirát						Etiolog, dg.:					
Materiál	Poznámka	Datum odběru			Výsledek																																																										
Výtěr i																																																															
Výtěr 11																																																															
Výtěr lil																																																															
Krev !																																																															
Krev II																																																															
Krev lil																																																															
Aspirát																																																															
Etiolog, dg.:																																																															
bolest hlavy				jiné:																																																											
bolest na hrudi																																																															
bolest břicha																																																															
bolesti svalové																																																															
ztuhlost šije				Léčba (čím+od kdy): - ATB - Antivirotika Hospitalizace od:																																																											
zvracení																																																															
průjem																																																															
tonsilitis																																																															
Klinická dg.:																																																															

PŘÍLOHA

Do přílohy rozhodnutí 2002/253/ES se doplňuje tento text:

„NOVÝ VIRUS CHŘÍPKY A(H1N1) (TAKZVANÝ VIRUS PRASEČÍ CHŘÍPKY A(H1N1) A VIRUS MEXICKÉ CHŘÍPKY) (1)

Klinická kritéria

Každá osoba s jednou z těchto tří situací:

- horečka > 38 °C A známky a příznaky akutní infekce dýchacích cest,
- zápal plic (těžké onemocnění dýchacích cest),
- úmrtí na nevysvětlené akutní onemocnění dýchacích cest.

Laboratorní kritéria

Nejméně jeden z těchto testů:

- RT-PCR,
- kultivace viru (vyžadující zařízení se zabezpečením BSL 3),
- čtyřnásobný vzestup neutralizačních protilátek specifických pro nový virus chřipky A(H1N1) (vyžaduje párová séra, od akutní fáze onemocnění a poté v rekonvalescentní fázi 10–14 dnů nato minimálně).

Epidemiologická kritéria

Nejméně jedna z těchto tří situací během 7 dnů před nástupem nemoci:

- osoba, která byla v úzkém kontaktu s potvrzeným případem infekce novým virem chřipky A(H1N1) v době, kdy byl tento případ nemocný,
- osoba, která cestovala do oblasti, kde je dokumentován trvalý přenos nové chřipky A(H1N1) z člověka na člověka,
- osoba pracující v laboratoři, kde jsou testovány vzorky nového viru chřipky A(H1N1).

Klasifikace případů**A. Vyšetřovaný případ**

Každá osoba splňující klinická a epidemiologická kritéria.

B. Pravděpodobný případ

Každá osoba splňující klinická A epidemiologická kritéria A s laboratorními výsledky prokazujícími pozitivní infekci chřipkou typu A nezařaditelnou do podtypu.

C. Potvrzený případ

Každá osoba splňující laboratorní kritéria pro potvrzení.

(1) Název bude změněn v souladu s definicí vydanou Světovou zdravotnickou organizací.

ROZHODNUTÍ KOMISE

ze dne 30. dubna 2009,

kterým se mění rozhodnutí 2002/253/ES, kterým se stanoví definice případů pro hlášení přenosných nemocí do sítě Společenství podle rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 2119/98/ES

(oznámeno pod číslem K(2009) 3517)

(Text s významem pro EHP)

(2009/363/ES)

KOMISE EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství,

s ohledem na rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 2119/98/ES ze dne 24. září 1998 o zřízení sítě epidemiologického dozoru a kontroly přenosných nemocí ve Společenství⁽¹⁾, a zejména na čl. 3 písm. c) uvedeného rozhodnutí,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Podle bodu 2.1 přílohy I rozhodnutí Komise 2000/96/ES ze dne 22. prosince 1999 o přenosných nemocích, které musí být postupně podchyceny sítí Společenství podle rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 2119/98/ES⁽²⁾, se na „nemoci, jimž lze předcházet očkováním“, včetně „chřipky“, vztahuje epidemiologický dozor v síti Společenství podle rozhodnutí č. 2119/98/ES.
- (2) Podle článku 2 rozhodnutí Komise 2002/253/ES ze dne 19. března 2002, kterým se stanoví definice případů pro hlášení přenosných nemocí do sítě Společenství podle rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 2119/98/ES⁽³⁾, mají být definice případů stanovené v příloze uvedeného rozhodnutí v příslušné nezbytné míře aktualizovány na základě nejnovějších vědeckých údajů.
- (3) Bylo hlášeno několik případů nového viru chřipky v Severní Americe a nedávno i v několika členských státech. Tento virus je jednou z mnohých forem, které může mít nemoc „chřipka“ uvedená v příloze I rozhodnutí 2000/96/ES. Avšak vzhledem k tomu, že tento nový virus představuje riziko pandemické chřipky a vyžaduje neprodlenou spolupráci mezi Společenstvím a příslušnými vnitrostátními orgány, je nezbytné stanovit specifickou definici případu, která jej odlišuje od

obecnější definice chřipky a která by umožnila příslušným vnitrostátním orgánům sdělit příslušné informace do sítě Společenství podle článku 4 rozhodnutí č. 2119/98/ES.

- (4) Podle článku 9 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 851/2004 ze dne 21. dubna 2004 o zřízení Evropského střediska pro prevenci a kontrolu nemocí⁽⁴⁾ (ECDC) poskytlo ECDC na žádost Komise technický posudek ohledně definice případu této přenosné nemoci, který pomůže Komisi a členským státům při rozvoji intervenčních strategií v oblasti dozoru a reakce. Definice případů uvedené v příloze rozhodnutí 2002/253/ES by měly být na základě tohoto příspěvku aktualizovány.
- (5) Opatření stanovená tímto rozhodnutím jsou v souladu se stanoviskem výboru zřízeného článkem 7 rozhodnutí č. 2119/98/ES.

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Příloha rozhodnutí 2002/253/ES se doplňuje o další definici případu obsaženou v příloze tohoto rozhodnutí.

Článek 2

Toto rozhodnutí je určeno členským státům.

V Bruselu dne 30. dubna 2009.

Za Komisi

Androulla VASSILIOU

členka Komise

⁽¹⁾ Úř. věst. L 268, 3.10.1998, s. 1.⁽²⁾ Úř. věst. L 28, 3.2.2000, s. 50.⁽³⁾ Úř. věst. L 86, 3.4.2002, s. 44.⁽⁴⁾ Úř. věst. L 142, 30.4.2004, s. 1.